

การประชุมผู้ประสานงานแห่งชาติด้านการศึกษาเพื่อปวงชนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๑๒
(12th Regional Meeting of National EFA Coordinators)
๒๕ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี

สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ (UNESCO Bangkok) ร่วมกับคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของเกาหลี (Korean National Commission for UNESCO) และองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ได้จัดการประชุมผู้ประสานงานแห่งชาติด้านการศึกษาเพื่อปวงชนระดับภูมิภาค ครั้งที่ ๑๒ (12th Regional Meeting of National EFA Coordinators) ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อมูลความก้าวหน้า สิ่งท้าทาย และแนวปฏิบัติที่ดีด้านการศึกษาเพื่อปวงชน รวมทั้งหารือแนวทางในการพัฒนาความก้าวหน้าเพื่อบรรลุผลการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) โดยมี ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ รวม ๘ คน เข้าร่วมการประชุม

ในช่วงพิธีเปิดของวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ Mr. Gwang-Jo Kim ผู้อำนวยการสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ และ Mr. Taeksoo Chun เลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโกของเกาหลี ได้กล่าวเปิดงานและกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ๒๗ ประเทศ ได้แก่ ผู้บริหาร/และ ผู้ประสานงาน/คณะทำงานปวงชนจากกระทรวงศึกษาธิการ เกียวข้อง คณะกรรมการแห่งชาติ ผู้แทนจากหน่วยงาน/องค์กร/และเอกชน รวมทั้งสิ้น ๙๙ คน

สาระสำคัญของการประชุม

๑ การนำเสนอและรายงานความก้าวหน้าด้านการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศในช่วงปลายทศวรรษ (End-of-Decade Notes: EDN) ผู้เข้าประชุมได้รายงานความก้าวหน้าและแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาการศึกษาของประเทศโดยสอดคล้องตาม ๖ เป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนของยูเนสโก (6 EFA Goals) ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ เรื่องการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย (Early Childhood Care and Education) เป้าหมายที่ ๒ เรื่องการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง (Universal Primary Education) เป้าหมายที่ ๓ เรื่องการฝึกทักษะอาชีพ (Youth and Adult Skills – Expanding Opportunities) เป้าหมายที่ ๔ เรื่องการรู้หนังสือ (Adult Literacy) รวมทั้งเรื่องทักษะชีวิต (Life Skills) เป้าหมายที่ ๕ เรื่องความเสมอภาคเพศชายหญิง (Gender) และเป้าหมายที่ ๖ เรื่องคุณภาพการศึกษา (Quality Education) รวมถึงการจัดการศึกษาพิเศษ

/ที่ประชุม.....

ที่ประชุมให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) การพัฒนารูปแบบ/วิธีการสอนของครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างดี การพัฒนาการใช้ตำราเรียนและสื่อการเรียนการสอน ในโรงเรียนและในพื้นที่ที่ประสบภาวะยากลำบาก การพัฒนาประสิทธิภาพครูผ่านการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การใช้ ICT พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ประเทศไทย ได้เสนอให้มีการใช้ระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพโดยเน้นที่การประเมินผลกระบวนการ/รูปแบบ/วิธีการสอนของครู (Input Assessment) มากกว่าการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน (Output Assessment) ซึ่งยูเนสโกเห็นด้วยกับข้อเสนอของไทยและเน้นให้มีการผลักดันนโยบายไปสู่การจัดการพัฒนาในเรื่องต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยควรเน้นการกำหนดนโยบายโดยสอดคล้องตามสถานการณ์จริง การขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กในกลุ่มเปราะบางและกลุ่มด้อยโอกาส เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเด็กปฐมวัยจะก้าวข้ามไปสู่การศึกษาระดับประถมศึกษาได้อย่างพร้อมเพรียงกัน การประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย การกำหนดมาตรฐานและคุณสมบัติครู การมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัว โดยเฉพาะกลุ่มชนบท การจัดการศึกษาปฐมวัยในทุกประเทศ รวมถึงความเสมอภาคเพศชายหญิงที่เน้นพัฒนาให้เด็กชายมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น การพิจารณาความสามารถ/ความถนัดของเด็กชาย-หญิง การเปลี่ยนแปลง/ผลักดันนโยบายทางเพศไปสู่การปฏิบัติ การพิจารณาตัวชี้วัด/คุณภาพของเพศชายหญิงมากกว่าความเสมอภาค และการส่งเสริมความตระหนักในเรื่องของความแตกต่างทางเพศให้กับผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม การเตรียมความพร้อมใน ๖ เป้าหมายหลักของยูเนสโกควรพิจารณาเรื่องการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และการใช้ ICT ร่วมด้วย

๒ กลไกการบริหารจัดการเพื่อเร่งรัดพัฒนาความก้าวหน้าด้านการศึกษาเพื่อปวงชน โดยพิจารณาจากบทบาทของรัฐและบทบาทของหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน (Public-Private Sector Partnerships: PPPs) รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลการศึกษา หลายประเทศได้นำเสนอมุมมองและประสบการณ์ของประเทศร่วมกันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชน อาทิ สาธารณรัฐเกาหลีเน้นพัฒนาการศึกษาทุกระดับไปพร้อมๆ กัน โดยรัฐบาลและกระทรวงศึกษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของเกาหลี (Ministry of Education, Science and Technology: MEST) ให้เงินสนับสนุนจำนวนมาก รัฐบาลผลักดันกำลังคนไปสู่ภาคการเติบโตของเศรษฐกิจ สนับสนุนด้านอาชีวศึกษาเพื่อสร้างแรงงานสู่ภาคอุตสาหกรรม และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนด้านการเงินยังไม่ใช่เป้าหมายหลักของการบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนแต่หากเป็นการส่งเสริมการสร้างทักษะความชำนาญ (know-how) ให้เกิดขึ้นกับครูด้วย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์เน้นบทบาทของภาคสังคมพลเรือน (Civil Society Sector) และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ (NGOs) โดยมองว่าหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชนควรคำนึงถึงเรื่องสิ่งแวดล้อม บริบททางสังคมของแต่ละประเทศ และสิ่งก่อสร้างอาคารเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ ยูเนสโกยังได้นำเสนอแนวทางในการติดตามการจัดเก็บข้อมูลการศึกษาโดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับนโยบาย การใช้รูปแบบวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ โดยเฉพาะการศึกษาข้อมูลเชิงเปรียบเทียบแบบตัดขวาง (Cross-Comparative Data) ซึ่งจำเป็น

/อย่างยิ่ง.....

อย่างยิ่งต่อการให้ข้อมูลตัวชี้วัดระดับโลกและระดับภูมิภาค และสามารถนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันได้ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับประเทศต่างๆ อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ การได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องพิจารณาใน ๔ เรื่องหลัก คือ ๑) เข้ากันได้ (Ensuring Compatibility) ๒) มีความแม่นยำ (Ensuring Validity) ๓) ทันเวลา (Ensuring Timeliness) และ ๔) มีศักยภาพพอในทุกระดับ (Ensuring Capacity at all levels)

๓ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านกระบวนการและนโยบายของประเทศเพื่อเข้าถึงกลุ่มเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียน (Reach out-of-School Children) ยูเนสโกได้นำเสนอกระบวนการดำเนินงานซึ่งเน้นการปรับปรุงโดยการเชื่อมโยงความต้องการด้านนโยบายทางเศรษฐกิจเข้ากับนโยบายทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการเชื่อมโยงการเข้าถึงการศึกษาเข้ากับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ หลายประเทศควรมีการจัดทำข้อมูล ประเมินผลจำนวนประชากรตามอายุและเพศ จัดทำข้อมูลกลุ่มเด็กที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนโดยแบ่งตามอายุ เพศ เขต จังหวัด และจัดทำรายงานของประเทศและของโลก

๔ ประเทศต่างๆ ได้นำเสนอกรณีศึกษา แนวปฏิบัติที่ดี และประสบการณ์ของประเทศภายใต้หัวข้อ การเปลี่ยนแปลงนโยบายและปรับปรุงการเรียนรู้โดยอาศัยข้อมูล/หลักฐานตามที่เป็นอยู่จริง เช่น เรื่องการประเมินผลการบรรลุผลทางการศึกษาของประเทศ และเรื่องการเปรียบเทียบอัตราการรู้หนังสือของเด็กตามช่วงอายุและการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มในพื้นที่ห่างไกลและกลุ่มในพื้นที่ชนบท และหัวข้อ การเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการศึกษาโดยการพัฒนากิจกรรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น เรื่องความท้าทายด้านนโยบายต่อระบบการอาชีวศึกษา และเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของเกาหลี

๕ การเร่งรัดพัฒนาความก้าวหน้าเพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ อาทิ การขับเคลื่อนทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษาโดยเน้นการใช้ทรัพยากรในประเทศอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ การประสานความร่วมมือ ยุทธศาสตร์เพื่อ ด้านการศึกษา ร่วมมือและการมี การวางแผน การส่งเสริมความ องค์การที่ไม่ใช่ งบประมาณ การ ได้-ใต้ (South-South Cooperation) การส่งเสริม ขยายการจัดสรรงบประมาณและให้การช่วยเหลือ เพิ่มมากขึ้น การสร้างเสริมความแข็งแกร่งด้านความ ส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การพัฒนานโยบายและ การประเมินติดตามผลและการบริหารจัดการ ร่วมมือจากหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน (PPPs)/ ภาครัฐ (NGOs) กลไกการจัดสรรเงินนอก ส่งเสริมความตระหนักด้านการศึกษา แก่ผู้ปกครอง และนวัตกรรมกลไกทางการเงิน (Innovative Financing Mechanism) เป็นต้น

๖ การพิจารณาข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประเมินผลในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) โดยสอดคล้องกับ ๖ เป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนของยูเนสโก การส่งเสริมความร่วมมือ การบริหารจัดการ และการจัดสรรงบประมาณ ที่ประชุมเห็นด้วยกับการประเมินผลตาม ๖ เป้าหมายของยูเนสโกแต่ควรพิจารณา ประเด็นอื่นร่วมด้วย ได้แก่ การใช้ความรู้พื้นฐานทางการคำนวณ กระบวนการแก้ไขปัญหา การตรวจสอบได้ การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ/กระทรวงต่างๆ และเครือข่ายระดับภูมิภาค การประเมินผล จากผู้ปกครองนอกเหนือไปจากการประเมินผลตามตัวชี้วัด การทบทวนแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการปรับปรุง ตัวชี้วัดตามความจำเป็นและตามความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังพิจารณา

/ประเด็น....

ประเด็นที่ควรสนับสนุนภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) เช่น การจัดประชุมการศึกษาเพื่อปวงชน ระดับชาติ แนวทางการปรับปรุงกลไกในการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชน การบรรจุเรื่องของครู ในแผนการดำเนินงานของยูเนสโก การดำเนินงานร่วมระหว่างรัฐบาลด้านการศึกษาเพื่อปวงชน รวมทั้งการเปิด โอกาสให้รัฐมนตรีกระทรวงอื่นๆ นอกเหนือจากกระทรวงศึกษาธิการได้เข้าร่วมการประชุมการรายงานผล การบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

กลุ่มความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒ สิงหาคม ๒๕๕๔